

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12CoP/19/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4120202102
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Zmeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4120202102.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Zmekovej a sudkýň JUDr. Renáty Pátrovičovej a JUDr. Denisy Šaligovej vo veci starostlivosti o maloletého P. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny J., I. Y.. XX, XXX XX J., dieťa rodičov: matky F.. H. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. O. XXXX/XX, XXX XX J., zastúpenej spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Jana Uhrinová, s.r.o., so sídlom Bezručova 1, 811 09 Bratislava, a otca S. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. E. XX/XX, XXX XX I. L., zastúpeného JUDr. Dianou Bereseckou, advokátkou so sídlom Farská 33, 949 01 Nitra, o návrhu otca na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 11P/37/2020-252 zo dňa 13.09.2021 v spojení s dopĺňacím rozsudkom č. k. 11P/37/2020-299 zo dňa 21.03.2022 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s dopĺňacím rozsudkom v napadnutej časti vo výrokoch týkajúcich sa určenia výživného, zročného výživného, úpravy styku a trov konania p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom v spojení s dopĺňacím rozsudkom I. výrokom zveril maloleté dieťa do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia budú maloletého P. S. zastupovať a spravovať jeho majetok. Ďalším výrokom súd zaviazal otca prispievať na výživu maloletého P. S. výživným v sume 250 eur mesačne od 12.02.2020, ktoré je otec povinný platiť k rukám matky dieťaťa vždy do 15. dňa príslušného mesiaca vopred, a zároveň rozhodol o výške zročného výživného za obdobie od 12.02.2020 do 31.08.2021 v sume 527,48 eura tak, že otec je ho povinný zaplatiť k rukám matky dieťaťa do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Ďalšími výrokmi súd rozhodol o styku otca a dieťaťa tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým P. S. v období dvoch mesiacov nasledujúcich od právoplatnosti tohto rozsudku každú stredu od 15.30 hod. do 18.30 hod. a každú nedeľu od 9.00 hod. do 13.00 hod., následne po dvoch mesiacoch styku sa budú stretnutia otca s maloletým dieťaťom realizovať každú stredu od 15.30 hod. do 18.30 hod. s tým, že otec si prevezme maloletého v školskom zariadení, ktoré maloletý navštevuje, a každú párnú sobotu a párnú nedeľu od 10.00 hod. do 18.00 hod. Matke súd uložil povinnosť dieťa na styk s otcom riadne pripraviť, v určenom čase pred miestom bydliska dieťaťa ho odovzdať otcovi a v určenom čase dieťa pred miestom bydliska dieťaťa prevziať od otca späť. Okrem toho súd uložil otcovi povinnosť dieťa v určenom čase pred miestom bydliska dieťaťa od matky prevziať a v určenom čase dieťa pred miestom bydliska dieťaťa odovzdať matke späť. Posledným výrokom súd rozhodol o trovách konania tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu. Tento rozsudok odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 36 ods. 1, § 26, § 25 ods. 1, 2,3,4, § 62 ods. 1,2,4,5, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene

a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“) a § 44 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“). Výrok o trovách konania súd oprel o ustanovenie § 52 CMP.

2. V odôvodnení rozsudku súd uviedol, že otec sa návrhom podaným dňa 12.02.2020 domáhal úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému P. S.. Návrh odôvodnil tým, že s matkou nie sú manželia, v spoločnej domácnosti žili 5,5 roka, no krátko pred pôrodom zistila, že on stávkuje, preto sa rozhodla okamžite ukončiť vzťah a odsťahovať sa k rodičom. Otec vyhľadal odbornú pomoc, so stávkovaním skončil, ale matka odmietla obnoviť spolužitie a po narodení syna mu umožňovala styk len sporadicky, resp. dohodnuté stretnutie bezdôvodne rušila. On chce mať so synom plnohodnotný vzťah, čo mu však ona odopierala. Na výživu syna prispieva sumou 200 eur mesačne, ktoré považuje vzhľadom na jeho vek za primerané. Podaným návrhom žiadal syna zveriť so osobnej starostlivosti matky, jeho zaviazat' na výživné 200 eur mesačne a zároveň upraviť styk tak, že bude oprávnený stretávať sa so synom každý párný týždeň v sobotu od 10.00 hod. do 18.00 hod., v nedeľu od 10.00 hod. do 18.00 hod. a každú stredu od 10.00 hod. do 18.00 hod.

3. Matka namietala nepravdivosť tvrdení otca a uviedla, že spolu žili spolu len jeden rok. Otec mal možnosť syna navštevovať u jej rodičov, kde so synom žila, ale odmietol to. Riešili to potom tak, že keď jej otec napísal, tak sa dohodli a s dieťaťom sa postupne začali stretávať v parku a v detských kútikoch spoločne, čo bolo po roku dieťaťa a do jedného roka chodili len na prechádzky. Momentálne je ona s dieťaťom na rodičovskej dovolenke a poberá rodičovský príspevok vo výške 370 eur mesačne a prídavky na dieťa 24,95 eura; iný príjem nemá. Vlastní záhradu v J. J. L., ktorú však nevyužíva. Vlastní aj auto zn. M. rok výroby XXXX. So synom býva v X-izbovom byte patriacom jej rodičom, ktorým prispieva na bývanie sumou 100 eur mesačne. Výdavky na dieťa predstavuje strava, ošatenie, obuv, hygienické potreby, lieky, hračky a knihy pre dieťa. Od 09/2020 maloletý začal navštevovať MŠ O. a ona začala pracovať na N. v J., čo ovplyvnilo aj mesačné výdavky na dieťa. Do leta 2020 platila rodičom za byt nájomné 100 eur mesačne a od začatia jej práce platí 250 eur mesačne. Syn má citlivú povahu a na odporúčanie lekárky boli na vyšetrení v mesiaci 8/2020 u detskej klinickej psychologičky v G..

4. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že maloletý P. S. pochádza z mimomanželského vzťahu rodičov, ktorý matka ukončila v lete 2017, kedy sa odsťahovala zo spoločnej domácnosti z dôvodu otcovej závislosti na stávkovaní. Otec následne absolvoval liečbu a terapiu a v súčasnosti úplne abstínuje od stávkovania a gemblovania; jeho stav je stabilizovaný a nevyžaduje si liečbu. Rodičia svoje spolužitie neobnovili a od narodenia dieťaťa zabezpečuje jeho starostlivosť výhradne matka, u ktorej súd nezistil žiadne nedostatky. Býva v Y. byte jej rodičov, ktorým platí mesačne 250 eur. Je zamestnaná ako I. K. J. P. D. I. a V. V. N. v J., pracovný čas má 37,5 hod. týždenne a dosahuje čistý príjem priemerne cca 613,27 eura mesačne; okrem toho poberá aj prídavky na dieťa 24,95 eura. Otec býva sám vo svojom X-izbovom rodinnom dome, spláca dva hypotekárne úvery po 472 eur a 262 eur a tiež úver na výstavbu domu v sume 223 eur mesačne. Splátky otca na bývanie predstavujú spolu 957 eur mesačne. Jeho ďalšie náklady predstavuje 137 eur elektrina, TV + internet, voda, kanalizácia 60 eur a pohonné hmoty 60 eur. Je zamestnaný v V. firme v spoločnosti S., N..V..Q., kde dosahuje čistý príjem 1.033,25 eura mesačne. V predchádzajúcom predkoronovom období dosahoval vyšší príjem, priemerne 1.830,45 eura (priemer za obdobie 5/2019 - 4/2020). Otec podal návrh na začatie konania na súd v mesiaci 02/2020, pričom od 03/2020 začal dosahovať podstatne menší príjem v čistom 1.033,25 eura mesačne. Došlo uňho preukázateľne k poklesu hrubej mzdy z 2.850 eur na 1.400 eur. Styk otca so synom sa do dvoch rokov dieťaťa realizoval raz za dva týždne v prítomnosti matky.

5. Súd prvej inštancie konštatoval, že návrh otca na úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu bol podaný dôvodne, a preto mu vyhovel. Matka momentálne riadne zabezpečuje starostlivosť o dieťa, v jej starostlivosti neboli zistené nedostatky, rodičia sa zhodli na zverení maloletého do jej osobnej starostlivosti, preto súd návrhu otca v časti zverenia vyhovel. Otca zaviazal prispievať na výživu maloletého sumou 250 eur mesačne počnúc od podania návrhu dňa 12.02.2020, ktoré je otec povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Zročné výživné predstavuje sumu 527,48 eura, ktorú je otec povinný zaplatiť matke jednorazovo do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Takáto výška výživného je podľa názoru súdu primeraná k aktuálnym možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom otca a taktiež v dostatočnej miere pokrýva všetky odôvodnené výdavky dieťaťa. V časti úpravy styku otca s dieťaťom súd prvej inštancie opísal konštatovania znalca K.r. H. H., K., zo znaleckého posudku predloženého matkou, a aj konštatovania zo záverov znaleckého posudku znalkyne S.. S. O., ktorá bola pribratá do konania v rámci súdneho konania; pri rozhodovaní vychádzal zo záverov oboch

znaleckých posudkov ako aj z odporúčania kolízneho opatrovníka. S ohľadom na to, že sa styk otca s dieťaťom stále realizuje, súd tento styk upravil do budúcnosti bez prítomnosti matky z dôvodu, že syn je už na stretnutia s otcom adaptovaný a má k nemu vytvorený pozitívny vzťah. Tento vzťah je možné postupne rozvíjať aj v novom prostredí, či už u otca alebo u širšej rodiny. Upravený styk je dostačujúci a primeraný aj s ohľadom na zdravý psychický a fyzický vývin dieťaťa a na vytváranie a budovanie ďalších pozitívnych zážitkov a väzieb. Styk toho rodiča s dieťaťom, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti, je vo všeobecnosti jedným z prostriedkov, ktorým sa tento rodič má možnosť podieľať na výchove a rozvoji osobnosti svojho maloletého dieťaťa a ktorý slúži na rozvoj a upevnenie vzájomných citových väzieb.

6. Doplniacím rozsudkom súd prvej inštancie doplnil svoj rozsudok o III. výrok, ktorý znie: „Obaja rodičia budú maloletého P. S., nar. X.X.XXXX, zastupovať a spravovať jeho majetok. Doterajšie výroky III., IV., V., VI., VII. a VIII. sa budú označovať ako IV., V., VI., VII., VIII. a IX.“

7. Proti tomuto rozsudku vo výrokoch o výživnom a vo výrokoch o úprave styku a v súvisiacom výroku o trovách konania podala v zákonnej lehote odvolanie matka, ktorá uviedla, že rozsudok je nesprávny, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. V odôvodnení rozsudku súd totiž uviedol, že vychádzal zo záverov posudku, keď upravil styk bez jej prítomnosti, lebo syn je na stretnutia s otcom dobre adaptovaný a má k nemu vytvorený pozitívny vzťah. Poukázala na obsah oboch navzájom nezávisle vyhotovených znaleckých posudkov, pričom obaja znalci dospeli k porovnateľným záverom. Poukázala aj na to, že znalec v znaleckom posudku dospel k záveru o potrebe zblížovania sa s otcom postupne v jej prítomnosti, pričom dlhodobejšie pobyty a prespávanie u otca by mohli aktuálne celú situáciu zhoršiť. Otec sa o dieťa nikdy nestaral a nemá skúsenosti, a tak pobyt s ním na viac ako 4 hodiny môže byť pre dieťa zatažujúci a frustrujúci. Znalčka S. S. O. potvrdila citlivú povahu dieťaťa, navrhla obdobne ako znalec K. H. postupnosť procesu zblížovania s rozdelením do niekoľkých fáz a zároveň odporučila polročné obdobie adaptácie, najvhodnejšie s víkendovým stretávaním. Rozhodnutie súdu podľa nej nekorešponduje so závermi znaleckých posudkov; súd rozdelil adaptáciu dieťaťa na stretávanie sa s otcom iba do dvoch štádií. Rozhodnutie súdu podľa nej nie je v najlepšom záujme dieťaťa a v konečnom dôsledku môže psychický vývoj dieťaťa významne ohroziť. Súd ignoroval odporúčanie znalkyne týkajúce sa „ďalšieho asi polročného“ prechodného obdobia a už po dvoch mesiacoch od právoplatnosti rozsudku priznal otcovi právo stretávať sa s dieťaťom každú párnú sobotu a nedeľu od 10.00 hod. do 18.00 hod., čo je v rozpore aj s ďalším odporúčaním týkajúcim sa kratších a častejších intervaloch stretávania. Nemožnosť dosiahnuť dohodu je hlavný dôvod, prečo sa v zblížovaní otca s dieťaťom doposiaľ nezaznamenal žiadny pokrok, pričom stretnutia v súčasnosti stále prebiehajú výhradne za jej prítomnosti. Súd odchylenie sa od odporúčaní znalcov nijako neodôvodnil. Požiadavke na riadne odôvodnenie rozsudku zodpovedá povinnosť súdu riadne odôvodniť svoje rozhodnutie, pretože ide o právo účastníka na uvedenie dostatočných a presvedčivých dôvodov. Napadnutý rozsudok je podľa matky nepreskúmateľný, lebo súd v ňom neuviedol dostatočné odôvodnenie objasňujúce myšlienkový pochod, na základe ktorého k svojmu rozhodnutiu dospel, a to najmä v súvislosti s pripravenosťou dieťaťa stretávať sa s otcom, ktorú vyhodnotil v zjavnom rozpore so závermi dvoch znaleckých posudkov. K výrokovej časti sa súd vyjadril až v závere odôvodnenia, čo je nedostatočné. Súd určil výživné 250 eur mesačne v súlade s návrhom otca, a to napriek tomu, že nielen matka ale aj kolízny opatrovník navrhli vyššiu sumu. Dokonca aj samotný otec navrhol, aby mu súd v prípade, že uzná sumu 250 eur ako nedostatočnú, uložil povinnosť prispievať nad rámec tejto sumy vo forme tvorby úspor. Napriek tomu, že súd sa pri úprave výkonu styku otca s dieťaťom odvolal na stanovisko kolízneho opatrovníka, v prípade úpravy výživného aj stanovisko kolízneho opatrovníka bez bližšieho odôvodnenia ignoroval a obmedzil sa na sporné konštatovanie, že priznanú výšku výživného považuje za primeranú k možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom otca a aj k odôvodneným potrebám dieťaťa. Matka tiež poukázala na to, že navrhla, aby ju súd spolu s otcom zaviazal na pravidelné informovanie kolízneho opatrovníka o priebehu stretnutí a reakciách dieťaťa, s tým, že prechod do ďalšej fázy by závisel aj od týchto správ. Tento jej návrh však nebol akceptovaný, pričom aj v súčasnosti stretnutia prebiehajú výhradne za jej prítomnosti, a súd svoj záver v tomto smere nezdôvodnil. Ide tak o porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 a nasl. Ústavy SR ako aj článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Okrem toho namietala, že spoločníčkou a konateľkou spoločnosti, v ktorej je otec zamestnaný, je jeho matka a vzhľadom na potrebu objektivity a nestrannosti potvrdenia o výške príjmu otca ona navrhla, aby

bola vyžiadaná oficiálna dokumentácia od príslušných orgánov verejnej moci. Súd na to neprihliadol a navrhnutý dôkaz nevykonali. Matka v záverečnom návrhu žiadala napadnutý rozsudok zmeniť, zaviazat' otca na výživné vo výške 300 eur mesačne s tým, že by sumu 50 eur mesačne otec platil vo forme tvorby úspor na bankový účet zriadený matkou na meno dieťaťa. V súvislosti s tým navrhla zmeniť aj výrok o zročnom výživnom. Čo sa týka rozhodnutia o úprave styku, žiadala rozhodnúť o stretávaní sa otca a dieťaťa počas doby dvoch mesiacov nasledujúcich po právoplatnosti rozsudku každú stredu od 15.30 hod. do 17.30 hod. a každú nedeľu od 10.00 hod. do 12.00 hod. v J. parku, kde odovzdá dieťa otcovi na dohodnutom mieste stretnutia a po skončení na rovnakom mieste dieťa prevezme od otca späť. Následne po dobu šiestich mesiacov by sa styk vykonával každú stredu od 15.30 hod. do 17.30 hod. s tým, že otec si prevezme dieťa v školskom zariadení, ktoré navštevuje, a odovzdá ho matke v mieste bydliska, a každú nedeľu o 9.00 hod. do 13.00 hod. Potom po uplynutí doby 6 mesiacov sa bude otec stretávať so synom každú stredu za nezmenených podmienok a každú nedeľu od 9.00 hod. do 15.00 hod. Subsidiárne navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. Otec v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť, pretože je vo výroku vecne správny. Nesúhlasil s dôvodmi odvolania matky. Nie je pravdou, že by súd dospel na základe vykonaného dokazovania k nesprávnym skutkovým zisteniam. Práve naopak, v konaní bolo vykonané rozsiahle dokazovanie, na základe ktorého súd prvej inštancie dospel k správnym skutkovým zisteniam, pričom postupoval správne, keď neprihliadol na znalecký posudok K. H. H., K., ktorého vypracovanie zabezpečila matka a ktorého závery nebolo možné považovať za objektívne z dôvodu, že on ako otec sa so znalcom nikdy nestretol a znalec nemal možnosť sledovať jeho vzťah so synom. V čase vypracovania znaleckého posudku sa zúčastnil sedenia u psychologičky na ÚPSVaR J. na základe nariadenia súdu. Psychologička matke odporučila, aby súhlasila s častejším stretávaním sa otca so synom bez jej prítomnosti tak, že si dieťa prevezme v predškolskom zariadení. Napriek tomu, že matka u psychologičky s navrhovaným postupom súhlasila, po porade s právnou zástupkyňou mu oznámila, že svoj súhlas odvoláva a ďalšie psychologické sedenia na ÚPSVaR J. absolvovať nebude. Na základe toho bol súd nútený ustanoviť v konaní znalca na vypracovanie znaleckého posudku, S. S. O., ktorej závery si matky nesprávne interpretuje. V bode 5. znaleckého posudku je uvedené, že dieťa má k nemu vytvorený pozitívny vzťah so základným pocitom dôvery, je dobre adaptované na stretnutia v prítomnosti matky a je pripravené na to, aby sa začali realizovať stretnutia bez jej prítomnosti. Znalkyňa navrhla začať realizovať styk otca bez prítomnosti matky v dvoch prechodných obdobiach: a) dva - tri mesiace na približne tri až štyri hodiny, b) počas ďalšieho polročného obdobia sa má dieťa adaptovať na denné prespávanie u otca bez nočného prespávania. Znalkyňa navrhla okrem stretnutí počas víkendu realizovať aj poobedné stretnutie počas týždňa, pričom zároveň vyvrátila matkine tvrdenia o tom, že by dieťa trpelo separačnou úzkostnou poruchou. Dieťa vie stráviť bez prítomnosti matky, u starých rodičov a v MŠ primerané množstvo času; nie je preto dôvod, aby nemohlo rovnaký čas tráviť so svojím otcom rovnako bez prítomnosti matky. Postupnosť realizovania každej fázy navrhovanej znalkyňou súd nevie vyjadriť vo svojom rozhodnutí. On sa zaviazal, že bude citlivo vnímať potreby dieťaťa a jeho názory a ak bude chcieť ísť k matke, tak ho k nej odnesie. Bez nejakej vážnejšej príčiny je v súčasnosti ochudobňovaný o styk so synom, ktorý je v iných prípadoch u detí rovnakého veku v oveľa širšom rozsahu, ako je to uvedené v citovanom znaleckom posudku. Napriek tomu matka nechce akceptovať ani takýto obmedzený styk. Od vypracovania znaleckého posudku do rozhodnutia súdu prešli 4 mesiace, počas ktorých bolo preukázané, že dieťa nemá žiaden problém pri stretávaní sa s ním. To konštatoval i ÚPSVaR J., ktorý sa zúčastnil pozorovania ich vzťahu v J. parku. Takéto kontakty dlhodobo prebiehajú bez akýchkoľvek problémov a ÚPSVaR odporučil začať realizovať styk bez prítomnosti matky dieťaťa presne tak, ako to bolo následne rozhodnuté súdom prvej inštancie. Napriek tomu, že synovi matka bezdôvodne odopiera normálny kontakt s otcom, majú so synom výborný vzťah. Syn túži ísť do jeho domácnosti; vie, že tam má zariadenú svoju detskú izbu, a počas pandémie, kedy mu matka umožnila kontakt s dieťaťom len prostredníctvom videohovorov, synovi ukázal jeho izbu na telefóne. Stalo sa i to, že matka chcela ukončiť ich stretnutie skôr z dôvodu, že potrebuje ísť k lekárovi, ale on navrhol, aby išla sama a dieťa mu nechala. Syn bol týmto nápadom nadšený, no matka ho nasilu vzala a on sa potom rozplakal. Jeho syn je zdravé X-ročné dieťa, schopné tráviť čas so svojím otcom, preto konanie matky otec považuje za konanie v rozpore so záujmami dieťaťa a s jeho zdravým psychickým vývojom. Matka v skutočnosti nesúhlasí so stretávaním sa otca s maloletým, čo preukazuje svojím konaním. Jej návrhy, aby súd zaviazal rodičov pravidelne informovať ÚPSVaR o priebehu stretnutí a prechod do ďalšej fázy by závisel od týchto správ, sú absolútne nevykonateľné a vytvorili by len ďalší priestor pre matku, ktorý by jej umožnil robiť obštrukcie v kontakte otca a syna. Nesúhlasil ani s názorom matky, že rozsudok

neobsahuje dostatočné odôvodnenie, pretože súd rozsudok rozsiahle a zrozumiteľne odôvodnil. Nie je pravda, že by dospel k inému záveru, než aký bol konštatovaný v znaleckom posudku, že dieťa je schopné a pripravené stretávať sa s otcom bez prítomnosti matky. Súd tiež správne vychádzal z vyjadrení ÚPSVaR J., ktorý sa zúčastnil stretnutia otca s dieťaťom. Neexistuje žiaden dôkaz, z ktorého by vyplývali nejaké nedostatky vo vzťahu syna a otca, a ani samotná matka takéto skutočnosti v konaní neuvádzala. On svoj návrh podal už pred takmer dvoma rokmi a počas tej doby boli stretnutia realizované bez akýchkoľvek problémov. Nemožno súhlasiť ani s tvrdením matky, že súd nedostatočne zistil skutkový stav, pokiaľ ide o jeho možnosti platiť výživné. V tomto smere predložil na základe výzvy súdu všetky doklady potrebné k riadnemu zisteniu jeho majetkových pomerov a príjmov. Nie je pravda, že by matka mala návrh na doplnenie dokazovania, ktorému by súd nevyhovel. V zápisnici o pojednávaní dňa 13.09.2021 je totiž konštatované, že účastníci nemali návrhy na doplnenie dokazovania. Matka svojimi dôkazmi nepreukázala dôvodnosť ňou navrhovanej výšky výživného na maloleté dieťa. Rozhodnutie súdu je vecne správne.

9. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu matky poukázal na svoje stanovisko prednesené na pojednávaní. Uviedol, že počas odpozorovania kontaktu otca s dieťaťom neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti otca. On navrhoval realizovať styk už bez matkinej prítomnosti v období prvých dvoch mesiacov od právoplatnosti rozsudku a každú stredu od 15.30 hod. do 18.30 hod. a každú nedeľu od 9.00 hod. do 13.00 hod. Ako vyplýva zo znaleckého posudku v tomto období by bolo vhodné, aby dieťa otcovi odovzdávala matka a po určitú dobu prvých 10 minút by zotrvala pri kontakte a následne by odišla. Po uplynutí dvoch mesiacov by sa kontakt realizoval každú stredu od 15.30 hod. do 18.30 hod. s tým, že by si otec dieťa preberal v materskej škole, a tiež každú párnú sobotu a každú párnú nedeľu od 10.00 hod. do 18.00 hod. bez nočného prespania dieťaťa v jeho domácnosti. Takýto záver je súladný so závermi znaleckého posudku. Čo sa týka výživného, on pri navrhovaní sumy vychádzal z príjmových a majetkových pomerov oboch rodičov ako aj z odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa.

10. Matka v následnom vyjadrení zotrvala na podanom odvolaní. Poukázala na nutnosť odporúčaného postupného zblížovania sa otca s dieťaťom. Tvrdenie otca o vytvorení pozitívneho vzťahu so synom je podľa nej predčasné, pretože si zatiaľ iba hľadajú cestu k sebe. Syn sa nestihol adaptovať na stretávanie sa s otcom a nie je ešte pripravený stretávať sa s ním bez jej prítomnosti. Syn je ustráchaný a nechce počuť o tom, že pôjde k otcovi. Otec ho dňa XX.XX.XXXX vrátil hladného, s topánkami naopak a syn plakal s tým, že nechce už k nemu ísť. Rozsudok súdu nie je v najlepšom záujme dieťaťa a jeho ďalší psychický vývoj môže v konečnom dôsledku významne ohroziť. Je zarážajúce, že s takýmto postupom súdu sa stotožnil aj kolízny opatrovník dieťaťa. Súd rozdelil adaptáciu dieťaťa na stretávanie sa s otcom iba do dvoch štádií a v prvej fáze nezohľadnil odporúčania znalkyne o počiatkovej prítomnosti matky a citlivosti odovzdávania dieťaťa. Ona bezvýhradne súhlasí so stretávaním sa otca so synom, tento vzťah podporuje a chce napomáhať jeho ďalšiemu rozvoju, ale má obavy, že neuvážaná a urýchlená realizácia otcovho práva môže dieťaťu spôsobiť nepríjemné a traumatizujúce zážitky, ktoré poškodia budúci vzťah medzi nimi, čo sa aj udialo po stretnutí realizovanom dňa XX.XX.XXXX.

11. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), bez viazanosti rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 65, § 66 CMP), prejednal vec bez nariadenia pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku (§ 385 ods. 1, § 378 ods. 1, § 219 ods. 3 CSP) a po prejednaní veci urobil záver, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch o určení výživného a o úprave styku je vecne správny. Preto tento rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP v napadnutej časti a v súvisiacom výroku o trovách konania potvrdil. Zároveň odvolací súd aplikoval ustanovenie § 387 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Výrok rozsudku v časti zverenia dieťaťa do osobnej starostlivosti matky v dôsledku absencie odvolania nadobudol právoplatnosť.

12. Na základe stotožnenia sa odvolacieho súdu s rozhodnutím súdu prvej inštancie o určení rozsahu vyživovacej povinnosti otca a o úprave styku otca s maloletým dieťaťom v nadväznosti na zistený skutkový stav vyplývajúci z vykonaného dokazovania a v nadväznosti na zrejmý obsah spisu odvolací súd nepovažoval za relevantné námietky matky opísané v jej odvolaní. Súd prvej inštancie správne skonštatoval, že prvoradý je najlepší záujem maloletého dieťaťa s ohľadom na riadny fyzický a psychický vývoj v pomerne útlom veku. V tomto prípade aj odvolací súd konštatoval, že rozhodnutie súdu prvej

inštancie v uvedených bodoch je vecne správne, hoci v závere je pomerne stručne odôvodnené, avšak s ohľadom na zistený skutkový stav a aj s odkazom na citované hmotnoprávne ustanovenia Zákona o rodine má toto rozhodnutie oporu vo vykonanom dokazovaní a je aj v najlepšom záujme maloletého dieťaťa.

13. Pri určení zodpovedajúcej výšky výživného pre maloleté deti bolo potrebné vychádzať najmä z ustanovenia § 28 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine, podľa ktorého súčasťou rodičovských práv a povinností je najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletých detí. Obaja rodičia majú k dieťaťu zákonnú vyživovaciu povinnosť, a preto pri svojom životnom smerovaní musia robiť všetko pre to, aby v rámci zodpovednosti za všestranný vývoj svojho dieťaťa dokázali uspokojovať všetky jeho základné životné potreby, t. j. nielen fyzické potreby, ale aj potreby duševné. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozsudku správne poukázal na ustanovenie § 75 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého súd pri určení výživného prihliadne na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného; na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Súd správne skonštatoval, aké sú možnosti a schopnosti rodičov ako aj oprávnené potreby maloletého dieťaťa a v nadväznosti na to stanovil správnu výšku výživného zo strany otca.

14. V tomto prípade pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti otca teda správne vychádzal zo zistených príjmových a majetkových pomerov oboch rodičov a aj z odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa, ktoré je vo veku X rokov. S ohľadom na obsah spisu nebol daný dôvod skúmať pravdivosť potvrdenia zamestnávateľa otca o výške jeho príjmov v rozhodnom období z dôvodu matkinho podozrenia o oznámení nesprávnej výšky deklarovaného zárobku otca. S určením výživného sa v podstate stotožnil aj kolízny opatrovník maloletého dieťaťa, ktorý v mene dieťaťa odvolanie nepodal. Súd prvej inštancie správne skonštatoval, aké sú možnosti a schopnosti rodičov ako aj oprávnené potreby maloletého dieťaťa a v nadväznosti na to stanovil správnu výšku výživného, ktoré má otec platiť. Toto rozhodnutie má oporu vo vykonanom dokazovaní a je aj v najlepšom záujme dieťaťa, s prihliadnutím na súdom konštatované majetkové a osobné pomery matky a aj otca. V prípade zmeny pomerov, či už na strane dieťaťa napríklad v súvislosti s vyšším vekom, zdravotným stavom, vyššími nákladmi v súvislosti s povinnou školskou dochádzkou, alebo na strane rodičov v súvislosti napríklad aj so zmenou ich príjmu možno výrok o výživnom zmeniť či už na návrh alebo aj bez návrhu (§ 121 CMP).

15. Odvolací súd rozhodujúc o odvolaní matky aj v časti úpravy styku urobil záver, že rozsudok súdu prvej inštancie je aj v tejto časti vecne správny. Dôvody namiatané matkou v podanom odvolaní odvolací súd hodnotil zhodne s názorom kolízneho opatrovníka v tom smere, že matkou načrtnuté problémy sú pri takom rozsahu a spôsobe styku, o akom rozhodol súd prvého stupňa, riešiteľné. Základným predpokladom rozhodnutia o úprave styku rodiča, ktorý nemá dieťa v osobnej starostlivosti, je to, že takáto úprava je v záujme dieťaťa. Splnenie tohto zákonného predpokladu je v tomto prípade dané. Otec má o dieťa záujem a má vytvorené podmienky na zabezpečenie dieťaťa počas doby stanoveného styku po všetkých stránkach, preto niet dôvodu na iné rozhodnutie, navyše keď odo dňa vyhlásenia prvoinštančného rozsudku (13.09.2021) uplynula pomerne dlhá doba a z podaní účastníkov nevyplýva, že by k realizácii styku otca s dieťaťom nedochádzalo, resp. že by pri realizácii styku objektívne dochádzalo k podstatným komplikáciám prejavujúcim sa v neprospech dieťaťa. Je teda zrejmé, že vzťahy otca so synom sa v dôsledku realizovaných stretnutí udržiavajú a prehlbujú a je v záujme dieťaťa, aby to pretrvávalo aj naďalej. Kolízny opatrovník v tomto smere nesignalizoval žiadne negatívne dôsledky zo stretávania sa otca a maloletého dieťaťa. Je dôležité, aby pretrvávala kontinuita vývoja vzťahu medzi otcom a dieťaťom od útleho veku a aby sa aj on podieľal na jeho výchove. Námietky matky dieťaťa popísané v podanom odvolaní odvolací súd nepovažoval za právne významné. Je evidentné, že súd prvej inštancie mal na zreteli aj závery znaleckých posudkov a vo veci rozhodol tak, ako sa to javilo s prihliadnutím na konkrétnu dobu rozhodovania a zistený skutkový stav najvhodnejšie. Z doterajších výsledkov vykonaného dokazovania nevyplývajú žiadne skutočnosti, pre ktoré by sa styk otca so synom nemal realizovať alebo realizovať v zúženom rozsahu alebo výlučne za prítomnosti matky, a to ani v inom režime, než o akom súd rozhodol. Je v záujme riadnej výchovy dieťaťa, ktorá by mala byť nielen pre otca, ale aj pre matku prioritná, aby sa obnovili a ešte viac rozvinuli vzájomné vzťahy otca a syna a aby rozsah styku nebol neprimerane obmedzovaný. Súd prvej inštancie vzhľadom na obsah opísaný skutkový stav a závery znaleckých posudkov a s prihliadnutím na stanovisko kolízneho opatrovníka

v pomerne stručnom závere podľa názoru odvolacieho súdu s prihliadnutím na obsah spisu rozhodol vecne správne a svoje rozhodnutie oprel o správne ustanovenia Zákona o rodine. Nebol preto daný dôvod na zmenu tohto rozhodnutia, resp. na jeho zrušenie a vrátenie veci na ďalšie konanie. Rovnako nebol daný ani dôvod na vyhovieť matkinmu návrhu, aby ju súd spolu s otcom zaviazal na pravidelné informovanie kolízneho opatrovníka o priebehu stretnutí a reakciách dieťaťa s tým, že by prechod do ďalšej fázy závisel aj od týchto správ. Tento jej návrh nepodporil ani kolízny opatrovník a ani odvolací súd ho nepovažoval za relevantný, keďže aj v súčasnosti stretnutia otca so synom prebiehajú za jej prítomnosti a obaja rodičia prejavovali dostatočnú úroveň vzťahov k dieťaťu majúcu na zreteli jeho najlepší záujem.

16. S ohľadom na uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa výrokov o výživnom, o zročnom výživnom, o úprave styku ako aj súvisiaceho výroku o trovách konania, neuznajúc opodstatnenie odvolania matky, ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CP potvrdil a v podrobnostiach poukazuje na jeho odôvodnenie. V prípade zmeny pomerov, či už na strane dieťaťa alebo niektorého z rodičov možno daný rozsudok zmeniť či už na návrh alebo aj bez návrhu v zmysle § 121 CMP, podľa ktorého rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa menia pomery.

17. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP a § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

18. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).